వితంతువు

వై. అమృతవల్లి

"మీ పేరు ?"

"వాహినీ."

"మీ వారి పేరు."

"నిరంజన్రావు."

"చనిపోయి ఎన్నాళ్ళయింది ?"

"మూడు సంవత్సరాలు."

"పిల్లలా?"

"ఊహూఁ...లేరు."

"ప్రస్తుతం ఎక్కడుంటున్నారు ?"

"రాజమండ్రి. మా పుట్టింట్లో ఉంటున్నాను."

"మీ నాన్నగారేం చేస్తుంటారు."

"ఆయన లేరు. బ్రతికున్నప్పుడు బ్రతకటంకోసం, మమ్మల్నందర్నీ బ్రతికించటంకోసం ఏదో చేసేవారు. ఓ ఉద్యోగం అంటూ స్థిరంగా ఏదీ చేయలేదు. కొన్నాళ్ళు పత్రికల్లో బొమ్మలు గీసేవారు. తర్వాత కొద్ది రోజులు జ్యోతిష్యం చెప్పారు. మరి కొన్నాళ్ల ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లో కాంపోజిటర్‌గా చేశారు. అడపాదడపా కథలు వ్రాసేవారు."

"మరి... మీ అమ్మగారు."

"మున్సిపల్ స్కూల్లో టీచర్‌గా చేస్తుండేది. నాన్నగారు పోయాక గుండె జబ్బు వచ్చింది. డాక్టర్లు 'రెస్టు' తీసుకోవాలన్నారు. 'రెస్టు' తీసుకోవాలంటే అందరం పస్తులుండాలి. అందుకనే, అమ్మ డాక్టర్ మాటని పెడచెవిని పెట్టింది. ఫలితంగా గుండెజబ్బు ఎక్కువైంది. తప్పనిసరిగా ఉద్యోగం మానేసింది. అప్పటికి నేను ఎస్సెల్సీ పూర్తిచేసి ప్రైవు పరీక్షలు పాసయాను. ఉద్యోగమైతే దొరలేకదు కానీ కొన్ని 'ట్యూషన్లు' కుదిరాయి. పి.యు.సి.తో చదువాపేసిన తమ్ముడు పేపర్లిచ్చి పాలసీసా లిచ్చి ఏదో కొంత సంపాదిస్తుంటాడు. ముగ్గురు చెల్లెళ్ళు, నేను, తమ్ముడు...అమ్మ...గుండె జబ్బు... మందులు... వీటన్నిటికీ సంపాదన సరిపోయేది కాదు. బలమైన తిండి...సరైన మందులు లేక అమ్మ గుండె జబ్బుని జయించలేకపోయింది. ఆమె కూడా పోయి సంవత్సరం అవుతోంది." చెప్పటం ముగించి చేతిరుమాలతో కళ్ళు వత్తుకుంది వాహిని. వింటున్న మాధవరావుగారి కళ్ళు చెమర్చాయి. మనసు ఆర్ద్రమైంది.

"ఇవన్నీ ఇంటర్‌వ్యూకి సంబంధించిన ప్రశ్నలు కాకపోయినా అడిగి నీ మనసుకి బాధ కల్గించినట్లున్నాను. ఏమీ అనుకోకు తల్లీ. నాకూ నీలాటి ఓ అభాగ్యురాలు...కూతురు ఉంది. పోతే నీకంటె కొంచెం అదృష్టవంతురాలు. ఆమెకి పుట్టింటి బాధ్యతల్లేవు. పెళ్లయిన మూడవనాడు ... స్నానానికి కృష్ణకి వెళ్ళిన అల్లుడు కాలుజారి మునిగి పోయాడు. ఏమీ రుచిచూడకముందే ఆమె వివాహజీవితం ముగిసింది. తీసుకువచ్చి కాలేజీలో జాయిన్ చేశాను. ఎమ్.ఏ. చేసి ఇప్పుడు వైజాగ్‌లో లెక్చరర్ చేస్తోంది. మళ్ళీ పెళ్ళి చేయాలని ప్రయత్నించాను. కాని... అమ్మాయే ససేమిరా అంటోంది. వీరేశలింగంగారి శిష్యుడుగా ఒకప్పుడు ...ఎన్నో వితంతు వివాహాలకి పెద్దగా నిలిచాను. వేదిక లెక్కి ఉపన్యాసాలిచ్చాను. కాని ... అవన్నీ ఆచరణలో పెట్టలేని అసమర్థుణ్ణయిపోయాను. ఇంట్లో వయసులో ఉన్న విధవరాల్ని పెట్టుకుని 'ఆదర్శం, అభ్యుదయం' అంటూ నేను సభల్లో గొంతు చించుకుంటే ఏం ప్రయోజనం తల్లీ ... అందుకే అన్నీ మానేశాను.

'.........'

"అయినా అలవాటయిన ప్రాణం... మీలాటివాళ్ళని చూడగానే కరిగిపోతూ ఉంటుంది. ఏదో ... నాకు అధికారం ఉండబట్టి మీకింత నీడ చూపించి తృప్తిపడ్తుంటాను", కళ్ళజోడు తీసి కనుకొలకుల్లో నిలిచిన నీటిని పంచె

చివర్లతో తుడుచుకుని 'కాలింగ్ బజర్' నొక్కాడు మాధవరావు.

''ఏమిటో నా గొడవతో నిన్ను చాలా సేపు కూర్చోబెట్టేశాను'' అంటూ లోపలికి వచ్చిన ప్యూనువైపు తిరిగాడు.

"ఇంకెంతమంది ఉన్నారు బయట?"

''ఇంకెవరూ లేరండీ!''

"సరే, ... సాయంత్రంలోపల 'రిజల్ట్' చెప్పుతామని కాండిడేట్స్ నందర్నీ పంపించేసి, రెండు కాఫీలు పట్రా."

''అలాగే సర్". వినయంగా సలాం చేసి బయటకు వెళ్ళిపోయాడు శేషయ్య.

''నేను శెలవు తీసుకుంటానండీ!''

"ఉండమ్మా, కాఫీ త్రాగి వెళ్దువు గానీ."

''ఇప్పుడెందుకు సార్.'' ఇబ్బందిగా మళ్ళీ కుర్చీలో కూర్చుంది వాహిని.

"నా కూతుర్లాటిదానివి. కాఫీ త్రాగితే తప్పేముందమ్మా ! అన్నట్లు ఇప్పుడు రాజమండ్రి వెళ్ళిపోతావా ? లేక బంధువులున్నారా ఈ ఊళ్లో."

"ఎవరూ లేరండీ. 'సర్కార్'కి వెళ్ళిపోతాను," అంది కదుల్తున్న స్వింగ్ డోర్‌కేసి చూస్తూ. కాఫీలు తీసుకుని శేషయ్య వచ్చాడు.

కాఫీల్తోపాటు రెండు గ్లాసుల మంచి నీళ్ళు కూడా పెట్టి బయటి కెళ్ళి పోయాడు.

''ఎప్పుడు జాయినవుతావు మరి !'' ఆమెకో కప్పు అందిస్తూ ప్రశ్నించాడు మాధవరావు.

"కొంచెం టైమ్ కావాలి సార్. రూమ్ - అదీ చూసుకుని..."

"అలాగే, ఈ నాలుగురోజులు ఆగి ఏకంగా ఫస్టునుండి జాయినవచ్చు.''

కాఫీ రెండు గుటకల్లో త్రాగేసి ఖాళీ కప్పు టేబుల్ మీదుంచాడు. ఆయన కెదురుగా ఎంగిలి కప్పు ఉంచటం బావుండదని తన కప్పు కిటికీలో పెట్టింది వాహిని.

''థాంక్స్ సార్' హృదయంలో నిండుకున్న కృతజ్ఞతని చూపుల్లో నింపి మరోసారి నమస్కరించింది.

''వెళ్ళిరామ్మా, రైలుకి టైమవుతున్నట్లుంది" వాచ్ చూసుకుంటూ అన్నాడు మాధవరావు. వాత్సల్యం కురుస్తున్న ఆయన కళ్ళలోకి ఓసారి చూసి మెల్లగా బయటికి నడిచింది వాహిని.

* * *

''అక్కయ్యగారికి సుస్వాగతం.''

గడపలోనే ఎదుర్కొని స్వాగతం పలికిన తమ్ముడివైపు నవ్వుతూ చూసింది వాహిని.

"ఎందుకో... ?''

''అది నీ నోటిద్వారా వింటేనే అందంగా ఉంటుంది..."

"వాడి మాటలకేంగాని, నువ్వు రా అక్కా. కాఫీ పెట్టివ్వనా ?'' రాజు మాటలకి అడ్డుతగిలింది రజని.

''ఇవ్వనా, ఏమిటి. అర్జంట్‌గా ఓ రెండు కప్పులు పట్రా. ముందు నువ్విలా కూర్చోవే అక్కా'', అంటూ హడావుడిగా కుర్చీలో బట్ట లవీ తీసి ఖాళీచేశాడు రాజు.

"పాపం ... నీవేం శ్రమపడ్డావు నాయనా?' అంది కావేరి కాళ్ళు కడుక్కోటానికి నీళ్ళు తీసుకొస్తూ.

"శ్రమపడకుండానే చెప్పేశాను. అక్కయ్య ఇంటర్‌వ్యూకి వెళ్ళక పోయినా ఉద్యోగం వచ్చేది ఖాయమని !''

"అక్కయ్య ఇంటర్‌వ్యూకి వెళ్ళిన ప్రతిసారీ 'ఇది గ్యారంటీ' అంటూనే ఉంటావు. దీంట్లో నీ గొప్పేముంది?"

అన్నా, చెల్లెళ్ళ సంభాషణ వింటూ కాళ్లు, ముఖం కడుక్కుని వాలుకుర్చీలో చేరగిలబడింది వాహిని.

''వసంతేది రజనీ !'' చెల్లెలి చేతి కాఫీ గ్లాసందుకుంటూ అడిగింది.

''ఫ్రండ్‌తో పిక్చర్‌కి చెక్కేసింది. అదో...సినిమా పిచ్చిది. కరువు కాట కాలతో దేశం అల్లాడిపోతున్నా దానికి రోజుకో సినిమా చూడనిస్తే చాలు. అసలు వసంతకి ఏ డైరక్టర్నో, యాక్టర్నో ఇచ్చి చేస్తే సరిపోతుంది. ఇకపోతే కావేరికి కలెక్టరు మొగుడు, రజనికి డాక్టరు మొగుడు ... మరి నీ కెలాటివాడు కావాలక్కా...'' అన్నాడు తాను కూడా కాఫీ తెచ్చుకుంటూ రాజు.

''ఏరా...మొగుళ్ళని కూడా రేషను కార్డు మీదిస్తున్నా రేమిటి ? నవ్వుతూ అంది వాహిని. కాఫీగ్లాసు ప్రక్కన పెట్టి పగలబడి నవ్వాడు రాజు."

"భలే జోక్ 'కట్' చేశావక్కా" అంటూ మళ్ళీ మళ్ళీ నవ్వసాగాడు. కావేరి, రజని కూడా అన్నగారితోపాటు పకపక నవ్వారు. షుమారు మూడున్నర సంవత్సరాల తర్వాత అనుకోకుండా అ యింట్లో వాతావరణం ఆహ్లాదకరంగా మారిపోయింది.

''కబుర్లు చాలుగానీ సామాను సర్దటం మొదలుపెట్టండి. అన్నీ రెండురోజుల్లో సర్దుబాటుచేసుకోవాలి, రాజూ... నువ్వు రేపక్కడికి వెళ్ళి ఓ రెండు గదుల పోర్షను చూసిరా''. తర్వాత జరగబోయే కార్యక్రమానికి నాంది పలికింది వాహిని.

''ఒ.కే. అవన్నీ నా కొదిలేయ్. మరి నా కాలేజీ..."

"చూద్దాం. సీటు దొరకాలి కదా ! లేకపోతే నెక్ట్స ఇయర్ చదువుదువు గాని ''

''మరి నేను' అంది కావేరి. ఓణీ కొసల్ని మెలిపెడ్తూ చదువుమీద ఆసక్తి ఉన్నా పరిస్థితుల్నిబట్టి ఎనిమిదవ తరగతితో చదువుకి ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టి రెండేళ్లుగా ఇంట్లోనే ఉంటోంది కావేరి. అప్పటికే పదవ తరగతి రెండుసార్లు ఢింకీలు కొట్టిన వసంతని పరీక్ష ఫీజులు

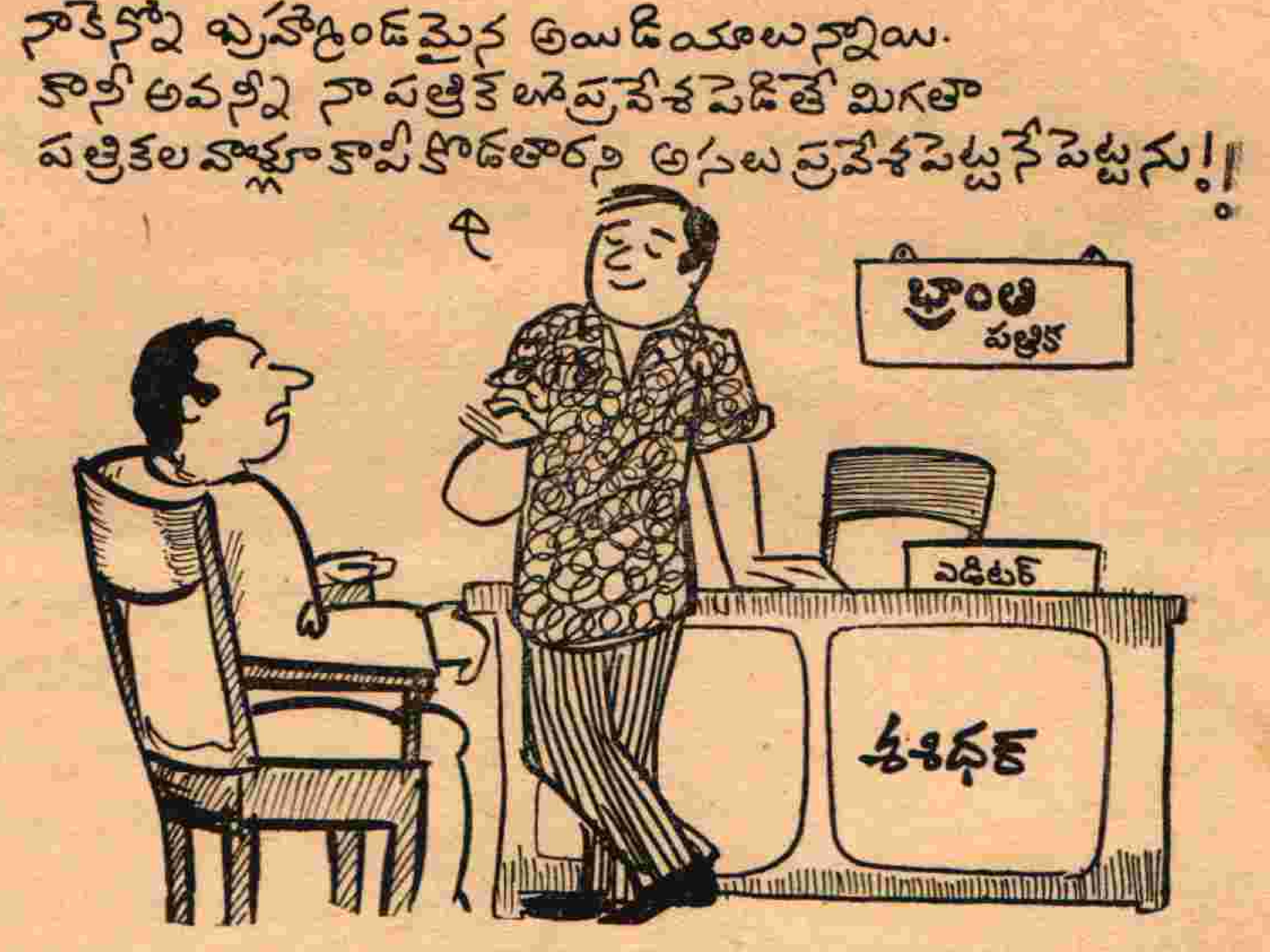

మళ్ళీ మళ్ళీ కట్టలేక మానిపించేశారు. ఇక రజనికి చదువు ఏడవతరగతి దగ్గరే ఆగిపోయింది. వంట పని, ఇంటి పని బుద్ధిగా చేసుకుపోతుంది.

"భగవాన్! ఇకనైనా ఈ జీవితాల్ని ఒక గాడిలో పడనీ. అమ్మా నాన్నా నామీద పెట్టుకున్న ఆశల్ని నెరవేర్చ గలిగే శక్తిని, మనస్థైర్యాన్ని ప్రసాదించు నాకు. బంధాలు త్రెంచుకుని వాళ్ళు వెళ్ళిపోయినా నాపైన ఉన్న బాధ్యతలు తప్పించుకోవాలనుకున్నా తప్పనివి. నేను వేయబోయే ప్రతి అడుగుకీ, చేయబోయే ప్రతి కార్యానికీ నీ చేయూత నివ్వు. నీతి ఏదో అవినీతి ఏదో నాకు తెల్సు. తెల్సి చేసిన తప్పు మహా పాపమంటారు. అలాటి తప్పు నేనేదైనా చేసి ఉంటే ఆ పాపం నన్ను పుట్టించిన నీకే చెందుతుంది. లేదా నా రాతనిలా వ్రాసిన బ్రహ్మదేవుడి దవుతుంది. అదీకాదంటే మమ్మల్నిలా ఏకాకిగా వదిలిపోయిన అమ్మా, నాన్న లదే...'

"అక్కా కాఫీ త్రాగు. చల్లారి పోతున్నాయి" తన గ్లాసు లోపలకి తీసుకువెళ్తూ అలసటగా కళ్లుమూసుకుని వరధ్యానంగా పడుకున్న వాహినిని వాస్తవానికి తెచ్చాడు రాజు. చటుక్కున లేచి కూర్చుని సగం చల్లబడిపోయిన మిగిలిన కాఫీ నోట్లో పోసుకుంది వాహిని.

* * *

"గుడ్ మార్నింగ్ సార్ !"

"రామ్మా. నీకోసమే చూస్తున్నాను. యిల్లదీ కుదిరిందా ?"

''ఆఫీసుకి దగ్గర్లోనే దొరికింది సార్. సదుపాయంగానే ఉంది. నిన్న సాయంత్రమే వచ్చాం.''

"మంచిదమ్మా. ప్యూను, నారాయణ మూర్తిని చూపిస్తాడు. ఆయన దగ్గర జాయినింగ్ రిపోర్టిచ్చాక రిజిష్టర్లో సంతకంపెట్టి నీ సీట్లోకి వెళ్ళు.''

''అలాగే సార్!'' వెనక్కి తిరిగింది వాహిని.

"చూడమ్మా..." ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చినట్లు మళ్ళీ పిలిచాడు మాధవరావు. ముందుకేసిన రెండడుగులు వెనక్కి తీసుకుని ప్రశ్నార్థకంగా ఆయనకేసి చూసింది వాహిని.

''నీవేమీ అనుకోనంటే...'' సందిగ్ధంగా ఆగి ఆమె ముఖంలోకి చూశాడు.

"చెప్పండి సార్... మీ అమ్మాయిలాటి దాన్ని. ఏమనుకోటాని కేముంది?" చిన్నగా నవ్వింది.

"చూడు తల్లీ ... నీకీ ఉద్యోగం వైఫాఫ్ లేట్ నిరంజన్‌రావులా కాక డాటరాఫ్ రాజగోపాలంగానే భావించి యిచ్చాను. నేను ఫలానా మరణించిన వ్యక్తి భార్యను, అనే సంగతి పదే పదే పదిమందికీ జ్ఞాపకం చేసేలాగా ఎందుకుండాలి ? మూన్నాళ్ళ ముచ్చటయి, ముక్కలైపోయిన గతాన్ని విస్మరించి ఈ రోజునుంచి నూతన జీవితాన్ని ప్రారంభించు. మూడువంతుల జీవితం ముందు ఉండగా గతించిపోయిన ఒక వంతు గురించి బాధపడటం అవివేకం.

''సార్ ..!.''

"అవును తల్లీ. అందుకే అల్లుడు పోయాక అమ్మాయి నుదుట కుంకుమ చెరపనీలేదు. కళ్యాణ తిలకం ఆరక ముందే వైధవ్యం చోటుచేసుకున్న ఆ ముఖం చూడాలంటే కన్న హృదయాల కెంతటి రంపపుకోతో ... అనుభవిస్తేగానీ తెలీదు. నిన్ను చూసినా నాకలాగే అనిపిస్తుంది. ఈ 'సిటీ' లో నీ గురించి పట్టించుకునే వాళ్ళుండరు. అలాంటప్పుడు భయపడాల్సిన పనేముంది. నీ కెలాటి అభ్యంతరం లేకపోతే ! ...అదుగో...ఆ దేవుడి పటం దగ్గర కుంకుమ ఉంది. తీసిబొట్టుపెట్టుకో..."

''సార్...నేను ...నే...ను" ఆశ్చర్యంతో నోటమాటరాక తడబడింది వాహిని.

"నాకేం చెప్పద్దు తల్లీ. ముందు నే చెప్పినట్లు చేయి... కేవలం నామీదున్న గౌరవంతో ! అంతే కానీ, ఉద్యోగానికి ఇది ఓ షరతు అని మాత్రం అనుకోవద్దు" మరి మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వలేదు మాధవరావు. ప్యూనుకోసం కాలింగ్ బజర్ నొక్కాడు. వణుకుతున్న చేతుల్తో దేవుడికి నమస్కరించి కుంకుమ తీసి బొట్టు దిద్దుకుంది వాహిని.

''సార్'' అంటూ లోపలకి వచ్చాడు శేషయ్య.

"ఈమెని నారాయణమూర్తి దగ్గరకు తీసుకెళ్ళు", అంటూ వాహిని ముఖం లోకి నిశితంగా చూసి తృప్తిగా నిశ్వసించాడు మాధవరావు. తడబడుతున్న అడుగులతో శేషయ్యని అనుసరించింది వాహిని.

కాలప్రవాహం వేగాన్ని పుంజుకుని ఎత్తుపల్లాల్ని దాటుకుంటూ గలగల సాగిపోయింది. వాహిని మాధవరావు దగ్గర చేరి అప్పుడే నాలుగు సంవత్సరాలైంది.

"ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో...నీ బాధ్యతల్ని ఎంతవరకు నెరవేర్చగలిగావమ్మాయ్ ?" ఓ రోజు వాహినితో తీరిగ్గా ప్రసంగంలోకి దిగాడు మాధవరావు.

"మీకు తెలియనిదేముందిసార్ !" సిగ్గుపడ్తూ నవ్వింది వాహిని.

"ప్రశ్నకి ప్రశ్నతోనే జవాబు చెప్పి తప్పించుకుంటావు. మా రాగిణి కూడా అంతే." నవ్వుతూ టేబుల్ సొరుగు లాగి 'స్వీట్సు' బాక్స్ బయటకు తీశాడు.

"అన్నట్లు నీకీ విషయం చెప్పలేదు కదూ ? మా రాగిణి మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోబోతోంది. కో-లెక్చరర్‌కి అన్నగారట. మూడేళ్ళనుంచి అమ్మాయి అంగీకారంకోసం వెయిట్‌చేస్తూ అలాగే ఉండిపోయాడట.

ఇన్నాళ్ళకి మనసు మార్చుకుని అతడి కోరికని మన్నించిందట. ఇద్దరం రెండు మూడురోజుల్లో వస్తున్నాం మీ దీవెనలకోసం అంటూ వ్రాసింది. సంతోషంతో నిన్నట్నించి నాకు ఊపిరే ఆడటం లేదనుకో ! ఈ స్వీటు తీసుకో తల్లీ...ఇంద !" ఆమె చేతిలో స్వీట్సు పెట్టి కండువాతో కళ్లు తుడుచుకున్నాడు మాధవరావు.

"శుభవార్త చెప్పారు సార్. ప్రతిగా నేను కూడా మరో శుభవార్త చెపుతున్నాను." స్వీటు నోట్లో వేసుకుని హాండ్ బాగ్‌లోంచి కవర్లు తీసింది.

"ఏమిటమ్మా...అవి" కుతూహలంగా ప్రశ్నించాడు.

"మా చెల్లెళ్ళిద్దరి పెళ్ళిళ్ళు సార్. ఈ రెండూ శుభలేఖలు. ఇదేమో నా శెలవు చీటీ." ఓ పదిరోజులు లీవు కావాలి సార్, రేపట్నించి ! ఇంకా ఒక్కపనీ మొదలుపెట్టలేదు.

"తప్పకుండా తల్లీ. చల్లని వార్త చెప్పావు. మరి రాజు విషయం ఏమయింది ? బి.ఏ. రిజల్ట్స్ వచ్చినట్లు ఎవరో అనుకుంటుంటే విన్నాను."

"అవును సార్. రాజు సెకండ్ క్లాసులో పాసయాడు. వాడికి కూడా మీరే ఏదో ఒక దారి చూడాలి."

"అలాగే చూద్దాం - నా సర్వీసు ఇంకా అరునెలలే ఉందన్న విషయం నీకు తెల్సిందే. ఈ లోపల ఇక్కడ

వేకెన్సీలు వచ్చే అవకాశంలేదు. మరో చోట ప్రయత్నిద్దాం."

''మీరెలా చెబితే అలా చేస్తాను. ఇంక వెళ్తాను సార్. పెళ్ళికి మీ అమ్మాయిని కూడా తీసుకురావాలి."

"తప్పకుండా. మరి...రెండు పెళ్ళిళ్ళంటున్నావు. కట్నాలెంతెంత ? డబ్బు ఎలా తెచ్చావు ?"

''మూడేసివేలు కట్నం ప్లస్ రెండు వేల లాంఛనాలు సార్. అన్నీ అందులోనే. రాజమండ్రిలో మా యిల్లు అమ్మేసాం సార్. ఎలాగూ మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళేది లేదుకదా అని. పన్నెండు వేలు వచ్చాయి."

"మంచిపని చేశావు తల్లీ" అంటూ సొరుగులోంచి చెక్ బుక్ తీసి రెండు వేలకి చెక్కు వ్రాసి ఆమె చేతికిచ్చాడు.

"ఇవి ఉంచమ్మా. పెళ్ళంటే మాటలా. బోలెడు ఖర్చు ఉంటుంది. చిన్నదానివైనా పెద్ద బాధ్యతలు నెరవేరుస్తున్నావు. కన్నవాళ్లుంటే ఎంత సంతోషించేవారో !"

చెమర్చిన కళ్లు కర్చిఫ్‌తో వత్తుకుని మాధవరావుకి నమస్కరించి బయటికి వెళ్ళిపోయింది వాహిని.

రెండురోజుల తర్వాత ఓ సాయంత్రం వాకిట్లో నిలబడిన మనిషిని చూసి చేస్తున్న పని వదిలేసి బయటకు వచ్చింది వాహిని.

''మీరా...రండి సార్ లోపలకి."

''వద్దులేమ్మా...ఆఫీసునుంచి వెళ్తూ నీకో మాట చెప్పి పోదామని వచ్చాను."

"మీరెందుకు సార్, శ్రమపడి రావటం. కబురుచేస్తే నేనే వచ్చేదాన్నిగా."

ముందిలా కూర్చోండి సార్ ! కుర్చీ దులిపి తెచ్చి అరుగుమీద వేసింది.

ఆఫీసు విషయం కాదు. "అమ్మాయి ప్రయాణం ఆగిపోయిందట. నన్నే రమ్మని వ్రాసింది. కొన్నాళ్లు విశ్రాంతిగా కూడా ఉంటుంది. రేపు ఎక్స్‌ప్రెస్‌కి బయల్దేరి రండి. స్టేషనుకి వస్తాను అని వ్రాసింది."

"మా యింట్లో పెళ్ళికి లేకుండా వెళ్ళిపోతారా సార్ ?"

"పరిస్థితి అలా వచ్చింది తల్లీ. అమ్మాయి ఎదురు చూస్తూంటుంది. వెళ్ళక తప్పదు. నీ పెళ్ళి నేను దగ్గరుండి చేస్తాను. సరేనా ?"

"ఫోండి సార్. నాకు పెళ్లేమిటి ?"

"ఒకప్పుడు మా అమ్మాయి కూడా ఇలా అన్నదే ! నవ్వి కుర్చీలోంచి లేచాడు. మరి వెళ్ళిరానా తల్లీ. చెప్పకుండా వెళ్ళిపోతే బాధపడ్తావని ఇలా వచ్చాను.''

''మంచిది సార్. మీరు వెళ్ళేదికూడా శుభకార్యానికే గదా ! వెళ్ళి రండి.'' గేటువరకు వెళ్ళి వీడ్కోలిచ్చింది వాహిని. అరుగువరకు వచ్చి రిక్షా ఆగిన శబ్దం విని తిరిగి చూసింది. రిక్షాలోంచి

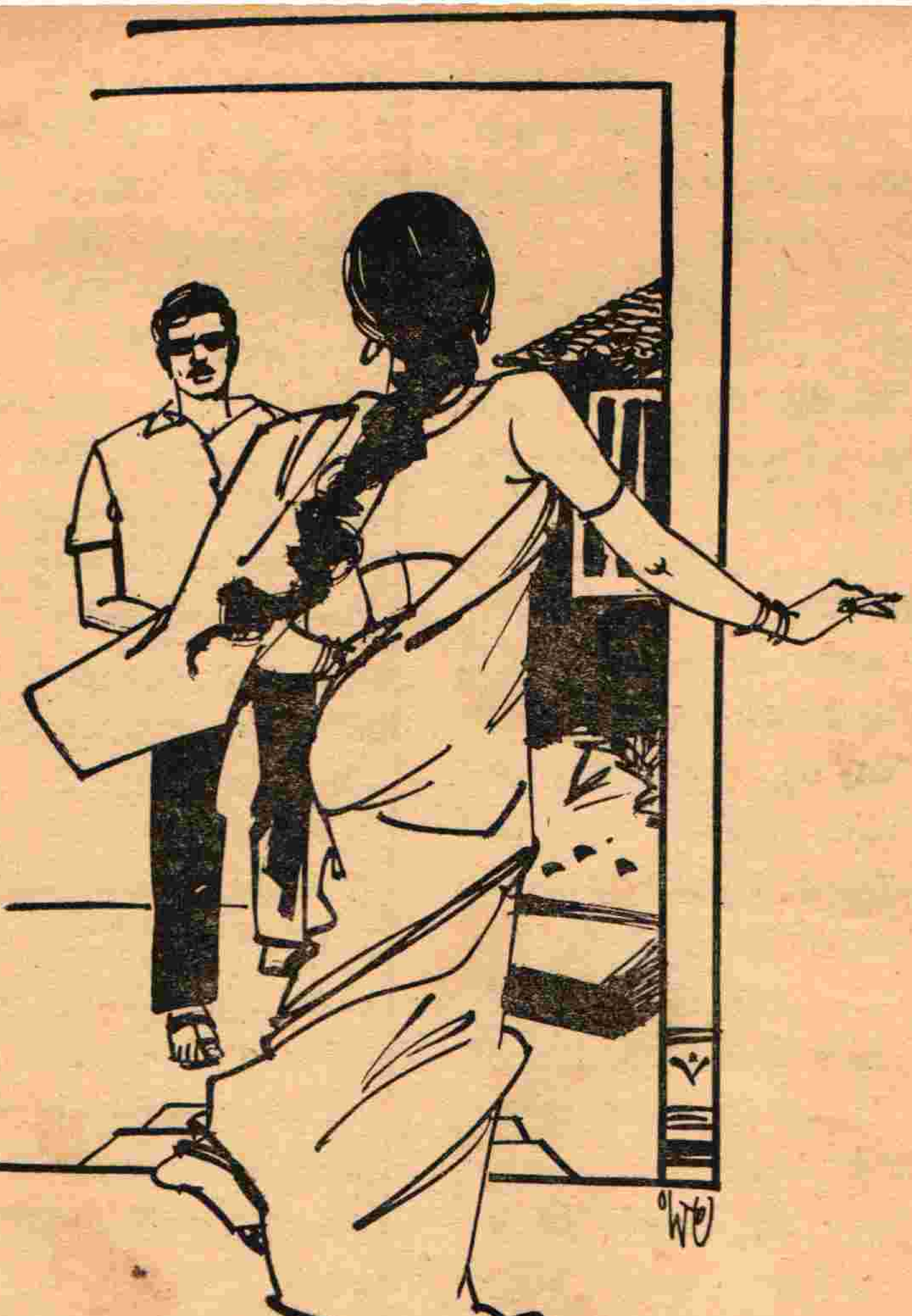

దిగిన యువతిని చూడగానే మనసులో ఆనందలహరులు ఎగసిపడ్డాయి.

"హాయ్ ... నీలూ! ఎన్నాళ్ళకి చూశానే...'' ఒక్క పరుగున ఎదురేగి నీలవేణిని రెండుచేతుల్తో చుట్టేసింది.

''రైల్లో చచ్చీ చెడీ వచ్చాను. నీ ఘాటు ప్రేమకి తట్టుకోలేనే చెలీ. ముందు ఓ కప్పు కాఫీ నా ముఖాన పోసి స్నానానికి నీళ్ళు పెట్టు."

''కట్టుకున్న మొగుడిలా ఏంపోజు... ఆ పని నాదికాదు. కాఫీ కలపటం రజని వంతు. అందించటం కావేరివంతు. మిగిలిన అతిథి మర్యాదలు వసంత చూసుకుంటుంది."

"మరి ... తమరివంతు. బాగా తిని లావెక్కటమా ? కొంటెగా చూసింది స్నేహితురాలివైపు.''

''ఊఁ ... చాల్లే. అక్కడి కబుర్లేమిటి ?''

"ఏం లేవు. పెళ్ళి పెద్దవి... నువ్వు చెప్పు. అన్నట్లుగా మీ 'వీరేశలింగం' గారేమంటున్నారు.''

"పోవే ... ఆయన చాలా మంచి వారు."

''కాదని ఎవరన్నారు దేవీ ... చెప్పుము తక్షణమే వాని తల..."

"ఆపు తల్లీ. రైల్లో కూర్చుని జానపద కథలు చదివావేమిటి ! ముందీ కాఫీ సేవించి స్నానానికి పద!'' రజనీ బాత్‌రూమ్‌లో నీళ్ళున్నాయేయో చూడు. అబ్బ ... ఏమిటో ఇంతవరకూ ఒక్కపని పూర్తవలేదు. ఏది చేయాలో, ఎలా చేయాలో అంతా అయోమయంగా ఉందనుకో !''

''ఆఁ...అదీ...అసలైన పెళ్ళి పెద్ద ఫోజు ఇప్పుడు పెట్టావు." నవ్వుతూ స్నానానికి లేచింది నీలవేణి."

*　　*　　*

పదిహేనురోజులుగా పడిన హడావుడి సవ్యంగా ముగిసింది. బంధువులు, ఎక్కడి వారక్కడ సర్దుకున్నాక విశ్రాంతికోసం, స్నేహితురాలితో తీరిగ్గా కబుర్లు చెప్పుకోవటం కోసమని రెండు రోజులపాటు శెలవు పొడిగించింది వాహిని. రజని, వసంత ఒక్కసారే వెళ్ళిపోవటంతో బోసిపోయినట్టున్న ఇంట్లో నీలవేణి ఉనికి ఆ లోటును కొంతవరకు కప్పిపుచ్చుతోంది. స్నేహితురాళ్ళిద్దరూ కొసరి కొసరి వడ్డించుకుంటూ తీరిగ్గా భోజనాలు ముగించి వరండాలో చాపలు పరుచుకున్నారు. కబుర్లలో మునిగిపోయి పోస్టుమాన్ గేటు తీసుకుని వచ్చిన సంగతే గమనించలేదు.

'టెలిగ్రాం' - అరుగుదగ్గర నిలబడి కేకవేశాడు పోస్టుమాన్. ఒక్క అంగలో వెళ్ళి సంతకంచేసి అతడి చేతిలో కాగితం అందుకుంది వాహిని.

"మాధవరావు సీరియస్. స్టార్ట్ యిమ్మిడియట్లీ."

''ఏమిటే అది'' అంటూ వచ్చిన నీలవేణి చేతిలో కాగితం పెట్టి నేలమీద కూలబడిపోయింది వాహిని. ఆ రోజే యిద్దరూ విశాఖ చేరుకున్నారు. అప్పటికే అంతిమ క్షణాల్లో ఉన్న మాధవరావు వాహినిని గుర్తించలేకపోయాడు. తర్వాత కొద్దిక్షణాలకే ఆయన ప్రాణం అనంతంలో కెగసిపోయింది. తండ్రి శవంమీదపడి రోదిస్తున్న రాగిణి భుజం మీద ఓదార్పుగా చెయివేసింది నీలవేణి. ఆ యిద్దరికీ కో-లెక్చరర్స్‌గా మంచి స్నేహం ఉంది. నీలవేణిద్వారానే మాధవరావు గురించి వాహిని ఉద్యోగానికి ముందే తెల్సుకుంది !"

"చాలాకాలంగా ఆయనకి హృద్రోగం ఉంది. కూతుర్ని నవవధువుగా చూశాక ఆ సంతోషంలో 'హార్ట్‌ఎటాక్'వచ్చింది.

ఉధృతంగా రావటంతో తట్టుకోలేక పోయారు." ఇది డాక్టరుద్వారా మాధవ రావు మరణం గురించి సేకరించిన సమాచారం. తడిసిన కళ్ళు తుడుచుకుని తిరుగుప్రయాణమైంది వాహిని. అప్పటికే రెండురోజు లుండిపోయింది. బయల్దేరే ముందు రాగిణి గదిలోకి వెళ్ళింది."

"చూడండి, మిమ్మల్నిదే మొదటిసారి చూడటం. నాలుగు సంవత్సరాలక్రితం కాబోలు...మా నాన్నగారు మీ గురించి వ్రాశారు. ఆయన మీకు చేసిన సహాయానికి సంతోషించాను. మీ గురించి ఓ వాక్యం వ్రాయనిదే ఉత్తరం పూర్తి చేసేవారు కాదాయన. స్పృహ వచ్చిన కాసేపట్లో మిమ్మల్ని పదిసార్లయినా అడిగారు. ఇదుగో ఈ పదివేలు... నాన్నగారి అంతిమ కోరిక ... కాదన కుండా తీసుకోండి" దుఃఖంనుంచి తెప్పరిల్లి అంది రాగిణి.

"వద్దండీ...ఇప్పటికే మీ నాన్నగారి కెంతో ఋణపడి ఉన్నాను."

"ప్లీజ్ ... నాన్నగారి తృప్తికోసం తీసుకోండి." విచారంలో ఉన్న ఆమెని మరి విసిగించటం భావ్యంకాదని చెక్కు అందుకుని బాగ్‌లో పెట్టుకుంది వాహిని. స్టేషనువరకు వెళ్ళి స్నేహితురాలికి వీడ్కోలిచ్చింది నీలవేణి.

* * *

మాధవరావు కర్మకాండలన్నీ యధావిధిగా నెరవేర్చింది రాగిణి. వచ్చిన బంధువులందరూ ఎక్కడి వారక్కడ సర్దుకున్నాక తన గదిలో కూర్చుని తండ్రి స్మృతుల్లో మునిగిపోయింది రాగిణి. పసిపిల్ల తెచ్చిచ్చిన కవర్ని అన్యమనస్కంగానే అందుకుని చింపింది.

"రాగిణిగారికి,

కుటుంబ పరిస్థితులకి, దారిద్ర్యానికి తలవొగ్గి మీ నాన్నగార్ని ఘోరంగా వంచించాను. నీలవేణిద్వారా ఆయన వితంతువుల్ని ఆదరిస్తారని తెల్సి... ఇంతవరకు ఏ కన్నెపిల్లా చెప్పని అబద్ధం చెప్పాను. నాకు పెళ్ళయిందనీ ...భర్త చనిపోయాడనీ..."

అప్పట్లో నేనున్న పరిస్థితుల్లో... బ్రతుకుతెరువుకోసం ... ఆ వేషంవేసి ఆయన్ని వంచించాను. నేను చేసింది పాపం అని తెల్సు. ఈ పదివేలతో ఆ పాపభారాన్ని మరింత పెంచకండి ! మీ రిచ్చిన చెక్కును ఈ కవర్లోనే పంపిస్తున్నాను. నేను చేసిన తప్పుని భగవంతుడే కాదు...స్వర్గాన ఉన్న మాధవరావుగారు కూడా క్షమించరు. కనీసం మీరైనా మన్నించగలిగితే ధన్యురాల్ని! కోటి విద్యలూ, కూటి కొరకేనని రెండో తరగతిలో కాపీ వ్రాసే ఉంటారు. అంతకుమించి ఏ దురుద్దేశం నాలో లేదు. ఈ విషయం నలుగురికీ చెప్పి నా బ్రతుకుని నవ్వులపాలు చేయవద్దని అడిగే అధికారం నాకు లేదు. మీరేం చేసినా శిక్షార్హురాలినే !

ఇంక శెలవు,
వాహిని.